

III. KRONIKA – CHRONICLE

MILENA TESKA*

MIĘDZYNARODOWE SYMPOZJUM NAUKOWE „TYPOLOGIA DZIEJÓW –
DZIEJE W TYPOLOGII. POSTRZEGANIE ŚWIATA MŁODSZEGO
OKRESU PRZEDRZYMSKIEGO W 100 LAT PO *DIE OSTGERMANISCHE
KULTUR DER SPÄTLATENEZEIT* JÓZEFA KOSTRZEWSKIEGO”,
POZNAŃ 28-29 LISTOPADA 2019 ROKU

W dniach 28-29 listopada 2019 r. odbyło się w Poznaniu międzynarodowe sympozjum naukowe **Typologia dziejów – dzieje w typologii. Postrzeganie świata młodszego okresu przedrzymskiego w 100 lat po *Die Ostgermanische Kultur der Spätlatenezeit* Józefa Kostrzewskiego**, zorganizowane przez Wydział Archeologii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu pod patronatem Jego Magnificencji Rektora UAM profesora Andrzeja Lesickiego.

Zorganizowane sympozjum odbyło się 100 lat po tym, gdy drukiem ukazała się książka *Die ostgermanische Kultur der Spätlatenezeit*, będąca wersją drukowaną dysertacji doktorskiej Józefa Kostrzewskiego, którą ten obronił w Berlinie w roku 1914. Dzieło to, mimo upływu wieku od jego powstania, cały czas jest głównym źródłem dla systematyzacji materiałów z młodszego okresu przedrzymskiego. Sympozjum wpisało się jednocześnie w Rok Jubileuszowy Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza. W Poznaniu świętowano wówczas bowiem stulecie utworzenia Wszechnicy Piastowskiej, która od 1920 r. przekształciła się w Uniwersytet Poznański. Była to też rocznica powołania na tej uczelni Seminarium Prehistorycznego, co miało miejsce 30 stycznia 1919 roku. W pierwszym w historii Uczelni półroczu jesiennym roku 1919 współzałożyciel Wszechnicy, Profesor Józef Kostrzewski wykładał dzieje epoki brązu oraz opowiadał o ziemiach wielkopolskich w czasach prehistorycznych. Prehistoria–archeologia stała tym samym w pierwszym szeregu kierunków uruchomionych na nowo powołanej uczelni. Nie bez znaczenia pozostaje tu zatem fakt, iż wzmiankowane seminarium poprzedziło uroczyste odsłonięcie, przez Władze Rektorskie UAM, ławeczki Profesora Józefa

* ORCID: 0000-0002-0685-5750; Wydział Archeologii, Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Collegium Historicum, ul. Uniwersytetu Poznańskiego 7, 61-614 Poznań, e-mail: m.teska@amu.edu.pl, mt.teska@gmail.com.

Fot. 1. Uczestnicy międzynarodowego sympozjum „Typologia dziejów – dzieje w typologii. Postrzeganie świata młodszego okresu przedrzymskiego w 100 lat po *Die Ostgermanische Kultur der Spätlatenezeit* Józefa Kostrzewskiego” w holu Collegium Historicum UAM.

Fot. M. Frankiewicz

Kostrzewskiego, posadowionej przed gmachem Collegium Historicum, w którym odbyło się sympozjum. Inaugurację obrad natomiast stanowiły dwa wykłady – dr. Andrzeja Prinke, pt. „Od wrocławskiego medyka do berlińskiego doktora prehistorii. Akademicka edukacja Józefa Kostrzewskiego w latach 1907-1914”, oraz prof. Macieja Kaczmarka, pt. „Profesor Józef Kostrzewski – twórca poznańskiej i polskiej szkoły archeologicznej”.

W czasie dwudniowych obrad zaprezentowanych zostało, przez prelegentów z Berlina, Gdańska, Krakowa, Lublina, Oslo, Poznania, Szczecina, Świdnika, Warszawy i Wrocławia (fot. 1), 13 trzydziestominutowych referatów oraz 5 plakatów przewidzianych w sesji posterowej. Obradom towarzyszyła ożywiona dyskusja, w trakcie sympozjum rozważaniom poddano bowiem kwestię typologii jako narzędzia porządkującego materiały archeologiczne. Tej problematyce poświęcono większość wystąpień, zarówno natury bardziej ogólnej, jak i szczegółowej, tj. odniesiono się do konkretnych wyrobów źródłowych. Dyskusji poddano ponadto ustalenia kulturowo-chronologiczne, które w dużej mierze opierają się na klasyfikacji zabytków archeologicznych. Powtórnie powrócono także do problemu archiwaliów, w tym także do Archiwum Profesora Józefa Kostrzewskiego, jako nadal aktualnego źródła, wykorzystywanego nie tylko przy ustaleniach z zakresu typologii znalezisk czy chronologii młodszego okresu przedrzymskiego, ale również w odniesieniu do historii badań nad rzeczonym okresem dziejów, co szczególnie istotne, na obszarze

SYMPOZJUM NAUKOWE

TYOLOGIA DZIEJÓW – DZIEJE W TYPOLOGII.

POSTRZEGANIE ŚWIATA MŁODSZEGO OKRESU PRZEDRZYMSKIEGO W 100 LAT PO
DIE OSTGERMANISCHE KULTUR DER SPÄTLATENEZEIT JÓZEFA KOSTRZEWSKIEGO
 POZNAŃ 28–29 LISTOPADA 2019

TYOLOGIE DER GESCHICHTE – GESCHICHTE IN DER TYPOLOGIE.

DIE SICHT AUF DIE VORRÖMISCHE EISENZEIT EINHUNDERT JAHRE NACH ERSCHEINEN DER
 ARBEIT *DIE OSTGERMANISCHE KULTUR DER SPÄTLATENEZEIT* VON JÓZEF KOSTRZEWSKI
 POZNAŃ, 28.–29. NOVEMBER 2019

Symposium pod patronatem Jego Magnificencji Rektora UAM
 prof. Andrzeja Lesickiego
 Symposium unter der Schirmherrschaft seines Magnificence Rector UAM
 Prof. Dr. Andrzej Lesicki

Europy Środkowej. Niniejsze sympozjum stało się także okazją do prezentacji, czasem po wielu latach od prowadzonych badań, stanowisk archeologicznych, szczególnie istotnych w europejskich studiach nad okresem przedrzymskim. Podczas swobodnej dyskusji starano się określić kondycję archeologii rzeczzonego odcinka dziejów, wskazując, iż niewątpliwie olbrzymie zasługi w kontekście jej rozwoju wniósł Józef Kostrzewski – postać ze wszech miar wybitna.